

WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2024-09-30

S-V.862.5.2024.AP

Pani

Agnieszka Łyda

p.o. Dyrektora

Powiatowego Urzędu Pracy

w Nisku

Na podstawie art. 113 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2024 r. poz. 475, z późn. zm.) przekazuję wnioski i zalecenia po kontroli problemowej poszczególnych zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Nisku, przeprowadzonej w trybie zdalnym w siedzibie Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, w dniach od 17.06.2024 r. do 31.07.2024 r. Przedmiotem kontroli była prawidłowość wykonywania w okresie od 01.01.2023 r. do 13.06.2024 r. zadań wynikających z przepisów przywołanej wyżej ustawy w zakresie przyznawania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, prawa do dodatku aktywizacyjnego, stosowania nadzwyczajnych trybów postępowania administracyjnego, orzekania w sprawach zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych oraz przyznania ulg w ich spłacie.

Ustalenia faktyczne i wstępne wnioski zespołu kontrolujących zawarto w protokole kontroli, który w dniu 23.08.2024 r. został podpisany przez Panią Agnieszkę Łydę pełniącą obowiązki Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku. Niniejsze pismo obejmuje ostateczne wnioski, ocenę działalności jednostki kontrolowanej oraz zalecenia pokontrolne.

Przeprowadzona analiza wytypowanych do kontroli dokumentów wskazuje, iż postępowania administracyjne w sprawach przyznania albo utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych zostały przeprowadzone prawidłowo. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczą wydanych decyzji administracyjnych, przy czym nie są to wady kwalifikowane skutkujące koniecznością usunięcia decyzji z obrotu prawnego. Starosta Niżański nie wykazał w podstawie prawnej decyzji, orzekających o utracie statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku w związku z podjęciem zatrudnienia przez osobę bezrobotną, art. 71 ust. 1 ustawy o promocji

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Powołany przepis decyduje o utracie prawa do zasiłku w związku z orzeczoną utratą statusu bezrobotnego. W jednym przypadku organ zatrudnienia powołał w podstawie prawnej decyzji, rozstrzygającej o utracie prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, art. 73 ust. 4 wspomnianej ustawy, podczas gdy żadna z okoliczności wskazanych w tym przepisie nie zaistniała. W rezultacie nie doszło do skrócenia okresu pobierania zasiłku. W jednym przypadku Starosta Nizański powołał w podstawie prawnej decyzji, orzekającej o uznaniu za bezrobotnego, art. 73 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia (...) normujący przyznanie prawa do tzw. zasiłku uzupełniającego. Postępowanie administracyjne było prowadzone wyłącznie w sprawie uznania za bezrobotnego.

W rozstrzygnięciu wydanych decyzji orzekających o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych Starosta Nizański określił wysokość przyznanego zasiłku wyłącznie kwotowo, nie informując strony postępowania jaki jest procentowy wymiar zasiłku (80%, 100% czy 120% podstawowej kwoty zasiłku). Organ zatrudnienia nie orzekł także od jakiej daty przysługuje bezrobotnemu prawo do zasiłku w niższej wysokości oraz na jaki okres prawo do zasiłku zostało przyznane (180 dni czy 365 dni, czy może na jeden z wymienionych okresów skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego).

W uzasadnieniu decyzji administracyjnych orzekających o odmowie przyznania prawa do zasiłku Starosta Nizański nie określił dat granicznych okresu 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień rejestracji bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy oraz ilości dni zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej, czy innych wykazanych przez stronę okresów wymienionych w ustawie o promocji zatrudnienia (...), które organ uwzględnił do łącznego wymiaru okresu warunkującego nabycie prawa do zasiłku. W jednym przypadku stwierdzono, że w uzasadnieniu decyzji rozstrzygającej o uznaniu za bezrobotnego oraz o odmowie przyznania prawa do zasiłku na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (...), Starosta nie dokonał ustalenia, czy strona postępowania spełniła w dniu rejestracji warunki uznania za bezrobotnego określone w art. 2 ust. 1 pkt 2 przywołanej ustawy.

W jednym przypadku okoliczności związane z ostatnią rejestracją osoby jako bezrobotnej i odmową przyznania prawa do zasiłku wskazywały, iż osoba ta została pozbawiona statusu bezrobotnego z powodu niestawiennictwa w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i niepowiadomienia w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie absencji. Pisemne wezwanie do zgłoszenia się w urzędzie pracy nie zostało jednak podjęte w terminie przez adresata, wobec czego doręczyciel zwrócił korespondencję do Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku. Organ nie podjął innych czynności celem zawiadomienia osoby

o terminie wizyty w urzędzie. Starosta Nizański nie zawiadomił strony o wszczęciu postępowania w sprawie utraty statusu bezrobotnego, doręczając wyłącznie decyzję załatwiającą sprawę.

Kontrola postępowań administracyjnych przeprowadzonych w sprawach przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego także wykazała nieprawidłowości. W prawnej podstawie decyzji orzekających o przyznaniu prawa do wspomnianego świadczenia Starosta Nizański przywołał ogólnie § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1189), który jedynie w ustępie 1 normuje wysokość dodatku za niepełny miesiąc. W rozstrzygnięciu decyzji organ zatrudnienia określił wysokość przyznanego dodatku aktywizacyjnego wyłącznie kwotowo, nie podając jaki procent z kwoty zasiłku dla bezrobotnych stanowi orzeczona kwota dodatku. W sentencji decyzji Starosta nie wskazał także na jaki okres prawo do dodatku zostało przyznane, tj. organ zatrudnienia nie rozstrzygnął, że przyznał prawo do dodatku do ostatniego dnia połowy okresu przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych, przypadającego w okresie zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej.

W jednym przypadku Starosta Nizański orzekł o odmowie przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego, nie określając w rozstrzygnięciu decyzji od jakiego dnia organ odmówił przyznania wspomnianego uprawnienia. W uzasadnieniu tej samej decyzji Starosta błędnie wskazał datę złożenia w formie dokumentu elektronicznego wniosku o przyznanie prawa do dodatku. W innym przypadku organ orzekł w decyzji o odmowie przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego z uwagi na 90-dniowy okres karencji w przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Uprawnienie to przysługiwałoby od 11.09.2023 r. Do przyznania nie doszło, gdyż tego samego dnia osoba bezrobotna podjęła pracę, z powodu której ubiegała się o przyznanie prawa do dodatku aktywizacyjnego. W wyjaśnieniach z dnia 04.12.2019 r. do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wskazało, iż dodatek aktywizacyjny przysługuje także bezrobotnemu, który podjął zatrudnienie w pierwszym dniu przysługiwania zasiłku dla bezrobotnych przyznanego po odbytej karencji.

W jednym przypadku Starosta Nizański błędnie wskazał w decyzji przyznającej prawo do dodatku aktywizacyjnego datę, od której uprawnienie zostało przyznane. Wniosek o dodatek został złożony dnia 22.09.2023 r., a prawo do dodatku przyznano od 25.09.2023 r. Organ wypłacił jednak świadczenie przez prawidłowy okres 36 dni, orzekając decyzją o utracie prawa do dodatku z dniem 28.10.2023 r. zgodnie ze stanem faktycznym.

W dwóch przypadkach stwierdzono, że wniosek o przyznanie prawa do dodatku aktywizacyjnego został złożony w formie dokumentu elektronicznego, a decyzje Starosty Niżańskiego w sprawie zostały wydane w formie papierowej i przesłane pocztą tradycyjną.

Kontrola orzekania o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, o przyznaniu ulg w ich spłacie oraz stosowania nadzwyczajnych trybów postępowania administracyjnego także wykazała nieprawidłowości. Starosta Niżański nie zawiadomił stron o wszczęciu postępowania w sprawie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego. Organ poinformował pisemnie o wszczęciu postępowania w sprawie utraty danego świadczenia, przykładowo prawa do zasiłku dla bezrobotnych, wskazując jednocześnie, iż strona będzie zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, co jest niezgodne z art. 104 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. W nagłówku pisma wskazano Powiatowy Urząd Pracy w Nisku zamiast Starosty Niżańskiego. Na piśmie podpisał pracownik, wskazując na upoważnienie Starosty. W jednym przypadku stwierdzono, że pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku poinformował w formie adnotacji służbowej, iż osoba będzie obowiązana do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku dla bezrobotnych.

Starosta Niżański rozstrzygnął w wydanych decyzjach o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego, co nie odpowiada przepisowi art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. c ustawy o promocji zatrudnienia (...) stanowiącemu o wydawaniu decyzji o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. W uzasadnieniach decyzji wydanych na podstawie art. 76 ust. 2 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia (...) Starosta nie wyjaśnił, czy strona postępowania została pouczona o okoliczności powodującej ustanie prawa do pobierania określonego świadczenia i tym samym został spełniony jeden z warunków orzeczenia o obowiązku zwrotu tego świadczenia.

W jednym przypadku stwierdzono, że postanowienie o wznowieniu postępowania administracyjnego zostało doręczone stronie łącznie z decyzją wydaną we wznowionym postępowaniu, co oznacza, że osoba została pozbawiona prawa do czynnego udziału w każdym stadium postępowania. W jednym przypadku postanowienie o wznowieniu postępowania administracyjnego zostało doręczone stronie dnia 27.03.2024 r., a decyzja w sprawie zapadła następnego dnia, co także narusza art. 10 § 1 Ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

We wszystkich poddanych kontroli postępowaniach administracyjnych kierowane do stron pisma, w szczególności decyzje załatwiające sprawę, były doręczane przesyłką poleconą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, którego formularz nie odpowiada wymogom ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. Nie umożliwia bowiem doręczycielowi

odnotowanie istotnych dla doręczenia informacji, zwłaszcza okoliczności pozostawienia przesyłki w placówce pocztowej wobec niemożliwości jej doręczenia adresatowi lub osobom, o których mowa w art. 43 K.p.a.

W oparciu o dokonane ustalenia wykonywanie poddanych kontroli zadań oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami**. W okresie objętym kontrolą Dyrektorem jednostki kontrolowanej był Pan Piotr Rutyna. Aktualnie obowiązki Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku pełni Pani Agnieszka Łyda, która dotąd zajmowała stanowisko Zastępcy Dyrektora Urzędu. Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pani Agnieszka Łyda – p.o. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku. Nieprawidłowości były wynikiem błędnej praktyki i braku odpowiedniego nadzoru osób odpowiedzialnych nad zgodnym z przepisami prawa wykonywaniem zadań poddanych kontroli. Stwierdzone nieprawidłowości nie skutkowały jednak niezasadnym przyznaniem czy odmową przyznania świadczeń oraz orzekaniem o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych.

W celu usprawnienia badanej działalności przekazuję do zastosowania w bieżącej pracy jednostki następujące zalecenia:

1. W prawnej podstawie wydawanych decyzji administracyjnych wskazywać precyzyjnie wszystkie przepisy prawa bezpośrednio decydujące o sposobie załatwienia sprawy.
2. W rozstrzygnięciu decyzji orzekających o przyznaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych określać wysokość zasiłku poprzez wskazanie jego kwoty oraz wymiaru w ujęciu procentowym, datę, od której osobie bezrobotnej przysługuje zasiłek w niższej wysokości oraz okres, na jaki prawo do zasiłku zostało przyznane.
3. Wyznaczać terminy stawiennictwa osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nisku w taki sposób, aby osoby te miały możliwość uzyskania informacji o tych terminach.
4. W rozstrzygnięciu decyzji orzekających o przyznaniu prawa do dodatku aktywizacyjnego prawidłowo określać datę, od której przysługuje wspomniane uprawnienie, wskazywać wysokość dodatku także w ujęciu procentowym oraz okres przysługiwania prawa do dodatku wynikający z przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i aktu wykonawczego do ustawy. W przypadku odmowy przyznania prawa do dodatku aktywizacyjnego w sentencji decyzji wskazać datę, od której orzeczono odmowę. Załatwiając sprawę przyznania prawa do dodatku rozstrzygać wszelkie wątpliwości na korzyść strony,

do czego zobowiązują organ zatrudnienia przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

5. Wydawać decyzje w formie dokumentu elektronicznego w przypadku wniesienia podania w formie takiego dokumentu.
6. Informować pisemnie o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego, ze wskazaniem Starosty Nizańskiego jako organu prowadzącego postępowanie administracyjne, umożliwiając stronie czynny udział w postępowaniu.
7. W wydawanych decyzjach rozstrzygać o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, a nie o zwrocie takiego świadczenia. W uzasadnieniach decyzji dokonywać wyczerpujących ustaleń faktycznych wskazujących na obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego.
8. We wznowionym postępowaniu administracyjnym decyzje wydawać dopiero po doręczeniu stronie postanowienia o wznowieniu postępowania i z zachowaniem terminu co najmniej 7 dni dla umożliwienia stronie skorzystania z prawa do czynnego udziału w postępowaniu.
9. Pisma administracyjne doręczać za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, którego formularz odpowiada wymogom ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Jednostka kontrolowana może zgłosić zastrzeżenia do zaleceń w terminie **14 dni** od dnia ich otrzymania. W przypadku braku zastrzeżeń, proszę mnie poinformować na piśmie o sposobie wykonania powyższych zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie **30 dni** od daty otrzymania niniejszego pisma.

WOJEWODA PODKARPACKI

(-)

Teresa Kubas-Hul

(podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa